

Reuter, Odo Morauval
Vid sekelskiftet.
och

Mendelin, Irene
Juhlaruns "Janomaleh-
dirtön päiväksi".

IV b1

Kapitel
Festskr.

Vid sekelskiftet.

Prolog vid „Prässens dag” den 4 november 1899.

Snart vändes tidens hjul, då nytt
ett sekel följer det som flytt
och jordens folk i väntan bida
de öden, hårda eller blida,
dem bädas af den nya tid.

Då hör jag röster, hvilka kvida
och störa mänsklighetens frid . . .
Jag sucken hör från folk, som lida,
förtrampade i ojäm strid,
och jag ett ångestrop förnimmer,
att seklet, som sitt morgonskimmer
har fått af frihets varma sol,
sist våldet satt på kungastol,
att makt är blefven rätt, att list
belönad blir med lagerkvist,
att själfva lögnen fräck sig bröstas
och öppet pris och ära höstas,
när sanningen, i häkte kastad,
försmäktar, tungt med bojor lastad.

Du sekel, hvilket gryr skall så
du våra idealer krossa,
i fogningen de tempel lossa,
dem detta sekel bygt uppå?
Med häfvan så jag frågat har
och väntat längtansfull på svar . .

Och svar jag fick. — Det skänkt
mig ro,
som förr, och ljus och hopp och
tro.

Du tid, som nyss så skymfad blif-
vit,

du själf ditt svar, det rika, gifvit.
Det låtit mig i tid, som nalkas,
med profetians blickar spana.
Och pannans glöd jag kände sval-
kas

af hvad det unnat mig att ana.

Jag sett ett ringa folk, hvars namn
de flesta andra knappast kände.
Nu plötsligt fördt i ryktets famn
det lågor rundt kring världen tände.
Hvad ädlast fans i hvarje land
nu för dess rätt sin stämman höjde,
och med en blick, som kärlek röjde,
man gaf det varm sin brodershand.

En ringa man af skymfad stam
jag sett, som våldet orätt dömde
till lifslångt straff och evig skam.
Men världen ej hans öde glömde.
För fången långt på gallisk jord

Juhlaruno

„Sanomalehdistön päiväksi.”

Suvi suuri meilläkin ollut on:
Oli riemun rikkaus suotu,
Oli onni tyyni ja talmaton,
Oli taivaan valoa juotu.
Ja kotkana toivomme kimmeltäin
Se kohosi päivään päin.

Ikitalven laidalla maa on tää,
Sitä kiehtoo kylmä ja kirsi,
Mutta hengen suvelle helkättää
Tämän kansan kaunihin virsi.
Sen oppi se kuiskeesta kuusien
Ja laulusta laineiden.

Sen se oppi aikoina murheiden,
Oppi surun synkkinä öinä.
Ja se kasvoi katvessa valollen,
Ja sen voima tenhosi töinä.
Ja polkua kulki se kaitaista,
Mut kunnian polkua.

Kesän kauniin maalleen se loih-
tikin:
Nousi heelmähän hengen laiho,
Ilo syttyi mielihin satoihin

Ja niin kauas kaikkosi kaiho.
Ja talven kansa se kukkia loi
Ja suuria unelmoi.

Suvi suuri meilläkin ollut on:
Oli riemun rikkaus suotu,
Oli onni tyyni ja talmaton,
Oli taivaan valoa juotu.
Ja kotkana toivomme kimmeltäin
Se kohosi päivään päin.

Suvi ollut on. — Nyt on syksysää,
Nyt on maassa synkeä suru.
Vihan, vainon käypi nyt tuulis-
pää,

Rikas riemumme on vain muru.
Mut hengenpä suvelle sittenkin
Soi laulumme kaunihin.

Kynän vaikka täytyykin vaieta,
Vaikka pannaan paulahan sana,
Eipä siltä kansaani uljasta
Ole vielä voittanut Mana.
Ken taivahan valoa juonut on,
On vankka ja pelvoton.

Senpä aatos kotkana liitelee
Ja se tekee tyynenä työtä,
Tarinaa se aikojen kuuntelee,
Sill' on toivo tenhoisa myötä:
Ei ijäksi myrsky ja pilvisää
Voi päiväyttä pimentää.

Joll' on taivaan hattarat hallus-
saan,
Joka vallan pilvissä pitää,
Hänen, Hänen myöskin on kan-
sat maan,
Ja Hän silmää länttä ja itää.
Se soi kuni taivahan tuulahdus:
Jo tulkohon valkeus!

Silloin päiväyt meitä se suutelee,
Meille, meille se kultia valaa.
Silloin sorto julkinen raukenee
Ja se raukee, mi sortaa salaa.
Ja pilvetön Suomen on taivas
taas;
On rauha, siunaus maass'.

Kynä tehdä tenhoista työtä saa,
Omantunnon kieltä se puhuu,
Ja se työ on valta, mi velvoittaa,
Ja se valloille huutaa ja huhuu:
On pyhin oi perheessä Jumalan
Ain' oikeus heikoimman!

Irene Mendelin.

